

آبخوان داری : آبخیزداری زیررووی زمینی

آهنگ کوثر

استادپژوهش - موسسه تحقیقات جنگلهاومراتع ومركزتحقیقات منابع طبیعی
واموردام استان فارس

خاکهای آبرفتی درشت دانه وواریزه ای ، که ابتداومیان بندمخروطهای افکنه وفواصل بین آنهاشکل داده ، وبدلیل کمی ظرفیت نگاهداری آب موردبهره وری کشاورزی قرارنمی گیرند ، گواهانی برپودن کنجهایی شایگان ، آبخوانهای بالقوه وبالعمل ، می باشند. این آبخوانها ، باوجودفراهم آوردن افزون برنیمی از آب آبیاری این سرزمین ، به خاطرپیش پاافتادگی ، موردبی مهری قرارگرفته اند. پیشینیان ما ، باشناختن لایه های آبدارودرآوردن کاریزدرکوهپایه ها ، بابیابانهاکنارآمده بودند ، وما ، درنشدن کنجهای نجومی تهی آبخوانها ، پای می افشیم. سیل وخشکسالی بادافره به هیچ شردن این بخش بزرگ ازآبخیزاست . هرزروی ویرانگرانه آبهائیک سو ، ونیازآبیاری غلات ، علوفه ودرختان ازطرف دیگر ، بهره وری بهینه رازروان آبهاناکزیر می نماید. تامین بخشی ازنیازآبی گیاهان زراعی باآبیاری سیلابی ، صرفه جویی درمصرف آبهای روان ومهارشده ، وبویژه آبهای زیرزمینی می باشد. ازآنجاکه رسوبگیری پیش نیازتغذیه مصنوعی بوده ، وبیشترزمینهای مناسب برای این کارراراضی فرسوده درشت بافت تشکیل می دهند ، خاکسازی سودجندی تغذیه مصنوعی بااستفاده ازسیلاب است. بدین ترتیب ، احیاء بخشی ازراضی موات پساره جدانشدنی آبخیزداری خواهدبود. توجه به این مهم که داشتن منابع آبی بسنده ومطمئن پایه استقلال سیاسی واقتصادی کشورهای خاورمیانه بسه شمارآمده ، وزمینهای باروربسترزیست مارامهیبامی سازند ، نگرشی نسورابه آبخیزداری کسریزناپذیرمی نماید. نگاهی گذرابه کارهای انجام شده درسی سال گذشته ، ودرک واقعیتها ، دگرگونی پساره ای ازتعاریف آبخیزوآبخیزداری رامی طلبد. پهنه آبخیزازبارشگاه آغازگردیده ودرآرامگاه روان آب پایان می یابد. بدین ترتیب ، آبخیزداری شامل کلیه کارهایی است که برای استفاده بهینه ازآب وخاک به عمل می آید.